

ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Кізілов А.С., Романчик Т.В.

*Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут», м. Харків*

Ринкові умови господарювання вимагають від підприємств постійного контролю результатів їх господарської діяльності. Важливим чинником забезпечення ефективності діяльності підприємства є управління його витратами. Метою кожного підприємства є досягнення економічного ефекту. Для кожного ринкового суб'єкту економічний ефект виражається у досягненні успіхів основного виду діяльності, наприклад, підвищення прибутковості, зменшення собівартості, поліпшення якості тощо. Усі підприємства намагаються максимізувати свій прибуток, для цього потрібно проаналізувати собівартість, витрати на збут, наявність резервів зниження собівартості та, на підґрунті отриманої інформації, впровадити заходи щодо зниження витрат. Підприємство здатне досягти мети щодо оптимізації своєї діяльності тільки на основі комплексного аналізу витрат на виробництво та збут, а також точного визначення резервів їх зниження. Отже, чим нижчі витрати підприємства, тим вищий прибуток.

Витрати є економічним показником, що характеризує об'єм ресурсів у грошовому вираженні, використаних на виробництво та збут продукції або послуг за певний проміжок часу, що відображає їх у складі собівартості продукції, робіт, послуг.

Управління витратами являє собою процес цілеспрямованого формування витрат щодо їх видів, місць та носіїв за умов постійного контролю їх рівня і стимулювання їх зниження. Управління витратами є важливою функцією регулювання діяльності будь-якого підприємства.

Система управління витратами має функціональний та організаційний аспекти. Вона включає такі організаційні підсистеми: пошук і виявлення чинників економії ресурсів; нормування витрат ресурсів; планування витрат за їхніми видами; облік та аналіз витрат; стимулювання економії ресурсів і зниження витрат.

Управління витратами на підприємстві передбачає їхню диференціацію за місцями їхнього формування та центрами відповідальності за їх рівень.

Організація повсякденної діяльності підприємства, прийняття фінансових рішень мусять ґрунтуватися на чіткому розумінні джерел та умов формування витрат, визначенні їх впливу на результати господарської діяльності підприємства та його фінансові показники. Система управління витратами передбачає комплекс дій з метою їх оптимізації, тобто зменшення до рівня, коли їх буде достатньо для забезпечення діяльності підприємства без впливу на якість товарів та послуг. У цьому аспекті перед системою управління витратами стають завдання у напрямку зменшення їх абсолютної величини в цілому та за окремими напрямками діяльності підприємства, а також забезпечення оптимальності їх розподілу у просторі та часі.